Ügyszám: 597/P/2009-4.

[…]

[…]

Tisztelt Uram!

2009. február 22-én kelt levelére válaszolva az alábbiakról tájékoztatom:

1. Indítványa alapján vizsgálat indult hivatalomban a Magyar Mérnöki Kamara adatkezelésével összefüggésben. Ön levelében előadta, hogy a Magyar Mérnöki Kamara tagja volt, időközben azonban kérte a nyilvántartásból való törlését. Ön sérelmezte, hogy jelenleg is szerepel a kamara honlapján közzétett kamarai névjegyzékben törölt státuszú bejegyzéssel, s nevére kattintva továbbra is megjelenik az elérhetőségi címe.

A tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény 43. § (2) bekezdése értelmében a kamarák által vezetett névjegyzékek a következő adatokat tartalmazzák:

a) családi és utónév, születési név, állampolgárság;

b) születési hely és idő, anyja neve;

c) lakhely, székhely;

d) elérhetőségi cím (postacím, telefon-, faxszám, e-mail);

e) szakirányú végzettséget igazoló oklevél száma, kelte, kiállító intézmény neve;

f) szakmai gyakorlat ideje, helye;

g) szakmagyakorlási jogosultság megnevezése, jele;

h) nyilvántartási szám;

i) hatósági igazolvány száma;

j) nyilvántartásba vétel napja;

k)(hatályon kívül helyezve)

l) a jogosultsági vizsga kelte, minősítése, kiállítója;

m) igazságügyi szakértő esetén annak ténye, igazságügyi szakértői igazolványának száma;

n) tagsági jogállás (aktív vagy felfüggesztett);

o) fegyelmi büntetések, illetve az azok alóli mentesítések időpontja;

p) az adatváltozás bejelentésének időpontja;

q) a nyilvántartás megszűnése esetén az iratok átadásának vagy irattárba helyezésének napja.

A törvény 43. § (3) bekezdése akként rendelkezik, hogy a kamarai tag (2) bekezdés *a), d), g), h)* pontjai szerinti adatai, továbbá az 1. § (3) bekezdés szerint mérnöki, illetve építészeti tevékenységet folytató gazdálkodó szervezet (4) bekezdés *a)-b), d)* pontjai szerinti adatai nyilvánosak, azokat a kamarák a világhálón is közzéteszik. A törvény az n) pont (tagsági jogállás) tekintetében nem írja elő a nyilvánosságot.

A jogszabály 43. § (6) bekezdése szerint a nyilvántartásból történő törlést követően a nyilvántartott adatait a területi kamara 10 évig köteles megőrizni. A törölt státuszú személyek esetében tehát a törvény nem ad egyértelmű iránymutatást a nyilvánosságra hozható adatkör, és a nyilvánosság időtartamára vonatkozóan.

Áttekintve a Magyar Mérnöki Kamara honlapját megállapítható, hogy nyilvánosságra hozzák a 43. § (2) bekezdés n) pontjában szereplő adatkört is. Ezen felül közzéteszik az elhunyt, valamint a törölt státuszt is, s ezen személyek nevére kattintva további adatkörök is megjelennek. Tekintettel a fenti törvényi szabályozásra – melyet álláspontom szerint megszorítóan kell értelmezni – az ún. tagsági jogállás/státusz nem hozható nyilvánosságra, valamint a névjegyzékből törölt természetes személyek adatai sem tehetők közzé. A törvény ugyanis a törlést követő tíz éves megőrzési kötelezettséget nevesíti, s a nyilvánosságra hozatalról ezen időtartamban külön nem rendelkezik.

Álláspontomról tájékoztattam Dr. Kováts Gábor urat, a Magyar Mérnöki Kamara elnökét, és kértem, hogy szíveskedjen ezirányú adatkezelési gyakorlatukat áttekinteni, s a szükséges intézkedéseket megtenni. Javasoltam továbbá azt is, hogy a honlapon jelenítsenek meg egy figyelemfelkeltő üzenetet, mely szerint az adatbázis nem használható fel közvetlen üzletszerzési célra.

2. A Magyar Könyvvizsgáló Kamara adatkezelésével kapcsolatban tájékoztatom, hogy a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről szóló 2007. évi LXXV. törvény 33. § (1) bekezdése alapján a kamarai tag könyvvizsgálók nyilvántartása – az egyes kamarai tagokra vonatkozóan – a következő adatokat tartalmazza:

a) nyilvántartási szám,

b) könyvvizsgálói igazolvány száma,

c) név, születési név,

d) születési hely és idő,

e) anyja neve,

f) cím, telefon-, telefaxszám, elektronikus levélcím,

g) az iskolai végzettséget, valamint a szakképesítést igazoló oklevél száma, kelte, a kiállító neve,

h) a 49. § szerinti minősítés,

i) azon könyvvizsgáló cég neve, címe, internetes honlapjának címe, nyilvántartási száma, amelynek tevékenységében a kamarai tag könyvvizsgáló részt vesz,

j) tagsági jogállás (könyvvizsgálói tevékenységet szüneteltető, illetve nem szüneteltető),

k) a szakmai továbbképzésben való részvétel igazolása,

l) fegyelmi büntetések, valamint az azok alóli mentesítések időpontja,

m) a szakmai továbbképzéssel, a minőségbiztosítással, valamint a tagdíjfizetéssel kapcsolatos adatok, továbbá

n) nyilvántartási szám és a nyilvántartásba vételt végző hatóság neve, ha az Európai Gazdasági Térség más államában is nyilvántartásba vették jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására jogosult könyvvizsgálóként,

o) a nyilvántartásba vételt végző hatóság neve és – ha van – a nyilvántartási szám, amennyiben harmadik országban könyvvizsgálóként nyilvántartásba vették.

A nyilvántartás vezetésének célja annak hiteles dokumentálása, hogy a nyilvántartásban szereplő rendelkezik a jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység végzéséhez előírt feltételekkel. A nyilvántartásban szereplők közérdekből nyilvános adatainak, az azokban bekövetkező változásoknak a közzététele az ellenőrzés lehetőségének a megteremtését, illetve az időszerű tájékoztatást szolgálja. Az (1) bekezdés *a), b), c), f), h), i), j), n)* és *o)* pontjában, valamint a (2) bekezdésben foglaltak közérdekből nyilvános adatok, azokról bárki tájékoztatást kaphat. A kamara a tárgyévben nyilvántartásba vettek nyilvántartási számát, nevét, címét, valamint a korábban nyilvántartásba vettek ezen adataiban bekövetkezett változásokat a Cégközlönyben évente közzéteszi, továbbá biztosítja, hogy a nyilvános adatok a kamara honlapján folyamatosan és bárki számára szabadon megtekinthetők legyenek.

3. A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (továbbiakban: Sztv.) 151. §-a előírja, hogy a könyvviteli szolgáltatást végzőkről nyilvántartást kell vezetni. A könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartása tartalmazza a nyilvántartásba felvettek

a) regisztrálási számát,

b) nevét, születési nevét,

c) címét (irányítószám, helység, utca, házszám),

d) születési helyét és idejét,

e) anyja születési nevét,

f) igazolványa számát, az igazolvány kiadásának időpontját,

g) szakképesítését (mérlegképes könyvelői képesítésnél a szakot is), illetve a nyilvántartásba vétel szempontjából mérlegképes könyvelői képesítésnek elismert szakirányú egyetemi, főiskolai végzettségét,

h) g) pont szerinti szakképesítését, végzettségét igazoló oklevél, bizonyítvány számát, a kiállító intézmény nevét, a kiállítás keltét,

i) regisztráláshoz előírt számviteli, pénzügyi, ellenőrzési gyakorlata éveinek számát, valamint azt a munkakört, amelyben a szakmai gyakorlatot jellemzően megszerezték,

j) regisztrálási szakterületét, valamint

k) a regisztrálást követően a szakmai továbbképzésben való igazolt részvételt.

A könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartása tartalmazhatja, a könyvviteli szolgáltatást végző önkéntes adatszolgáltatása alapján a nyilvántartásba felvettek

a) telefonszámát,

b) elektronikus elérhetőségét,

c) könyvviteli szolgáltatás végzésénél hasznosítható egyéb szakképesítéseit, ezen képesítéseket igazoló oklevél, bizonyítvány számát, a kiállító nevét, a kiállítás keltét,

d) államilag elismert idegennyelv-tudását igazoló, eredményes nyelvvizsga (nyelvvizsgák) típusát, valamint fokozatát.

Az Sztv. 151. § (10) bekezdése előírja, hogy a nyilvántartásba vett könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosult természetes személy regisztrálási száma, igazolványszáma, neve, címe, hozzájárulása esetén egyéb, a nyilvántartásban szereplő adata nyilvános, azokról bárki tájékoztatást kaphat. A (10) bekezdésben foglaltakra tekintettel a nyilvántartásba vételt végző szervezet a tárgyévben nyilvántartásba vett természetes személyek regisztrálási számát, nevét, címét, valamint a nyilvántartásba vettek adataiban bekövetkezett változásokat a Magyar Közlöny mellékletében és a Pénzügyi Közlönyben évente közzéteszi, továbbá internetes honlapján valamennyi nyilvántartásba vett természetes személy előbbi adatait, valamint minden olyan egyéb adatot, amelynek nyilvánosságához az érintett természetes személy hozzájárult, nyilvánosságra hoz, és biztosítja, hogy a nyilvános adatokról a nyilvántartásba vételt végző szervezettől bárki tájékoztatást kapjon. Az Sztv. 151. § (13) bekezdése szerint a nyilvántartásból törölt természetes személyek adatait a nyilvántartásba vételt végző szervezet a törlést követő 10 évig köteles megőrizni.

Tájékoztatom Önt, hogy a Pénzügyminisztérium a múlt hónapban küldte meg hivatalomnak "*a könyvviteli szolgáltatást végzők nyilvántartásba vételéről szóló 93/2002. (V. 5.) Korm. rendelet módosításáról*" címet viselő előterjesztés tervezetét. A tervezettel kapcsolatban jeleztem az előterjesztőnek, hogy az Sztv. sem fogalmaz világosan a nyilvánosságra hozandó adatkör tekintetében a törölt státuszú érintettek esetében. Ezt a hiányosságot az előterjesztés sem pontosította. Mind törvényi, mind kormányrendeleti szinten világos szabályokra volna szükség a nyilvánosságra hozandó adatkör, és a nyilvánosság időtartamára vonatkozóan. Ezekre nézve ugyanis az Sztv. 151. § (13) bekezdése sem ad egyértelmű iránymutatást. Ezen túlmenően javasoltam a szabályozás kiegészítését egy olyan rendelkezéssel, mely előírná, hogy a nyilvánosságra hozatal során informatikai eszközök alkalmazásával zárják ki az adatbázisnak a Sztv. 151. § (3) bekezdésben meghatározott céltól eltérő használatát.

Adatvédelmi problémáival forduljon hozzám továbbra is bizalommal.

Budapest, 2009. április 30.

Üdvözlettel:

Dr. Jóri András